

Fiskeridirektoratet
Postboks 185
5804 BERGEN

Attn.: Thorbjørn Thorvik

FISKERIDIREKTORATET	
ARKIV	323
12 JUNI 2017	
SAKSNR. 2016/6179	DOK.NR.
U.O. §	

SINTEF Ocean AS
Postadresse:
Postboks 4762 Torgard
7465 Trondheim
Besøksadresse:
Brattørkaia 17 C
7010 Trondheim
Sentralbord: 464 15 000
Direkte innvalg: 41452638
Telefaks: 93270701
ocean@sintef.no
www.sintef.no/ocean
Foretaksregister: NO 937 357 370 MVA

Deres ref.:
16/6179

Vår ref.:
Svein-Helge Gjørund

Prosjekt / Sak:
99300210

Dato
2017-06-07

Svar på høring av forslaget til Forvaltningsplan for raudåte

Fiskeridirektoratet utarbeidet i 2016 et forslag til Forvaltningsplan for raudåte, og la til grunn at denne skal gjennom en ordinær høringsprosess. Forvaltningsplanen omhandler biologiske og økologiske forhold ved raudåte, økologiske effekter av raudåtefiske, erfaringer rundt fangst av raudåte, internasjonale avtaler og rammeverk, samt forslag til forvaltningstiltak.

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) ber i brev av 11. januar 2017 Fiskeridirektoratet om å administrere en høring av Forvaltningsplanen, vurdere innspillene fra høringsorganene, og deretter sende NFD en oppsummering med forslag til forskrift. I brevet gir NFD også sine kommentarer til den foreslåtte Forvaltningsplanen.

I høringsbrev av 8. mars 2017 ber Fiskeridirektoratet særlig om at høringsinstansene gir til kjenne sine oppfatninger om forslagene til forvaltningstiltak, slik de er beskrevet i Forvaltningsplanenes kapittel 7 og i NFD sine kommentarer til Forvaltningsplanen i brev av 11. januar 2017.

SINTEF gir i det følgende sine kommentarer og innspill til Forvaltningsplanen, knyttet til de enkelte forvaltningstiltakene.

1.1 / 1.2 Den geografiske avgrensningen av høstingsområdet og fordelingen av totalkvoten på delområder og fastsettelsen av denne kvoten

En hovedproblemstilling ved forvaltning og kommersiell utnyttelse av raudåte, er bifangstproblematikk spesielt knyttet til egg, larver og yngel av viktige og sårbare fiskebestander. I Forvaltningsplanen foreslås derfor en årlig totalkvote på 165 000 tonn, hvorav 162 000 utenfor 1000 m dybdekoten, og 3000 tonn i området mellom grunnlinjen og 1000 m dybdekoten, i nærmere definerte områder. Forvaltningsplanen legger dermed opp til at hoveddelen av raudåtefangsten skal foregå til havs, der man ikke forventer at slik bifangst vil være et vesentlig problem. I tillegg legges det opp til et begrenset kystnært fiske, i en størrelsesorden som ikke er vesentlig større enn de FoU-tillatelsene som er gitt de siste årene.

SINTEF har ingen kommentarer til den foreslåtte totalkvoten, avgrensning av fangstområder eller fordeling av kvoten mellom områder i Forvaltningsplanen, eller metoden for fastsettelsen av kvoten. SINTEF legger til grunn at både kvoter, fangstområder og eventuelle internasjonale avtaler er gjenstand for årlig/periodisk vurdering og justering basert på videre erfarings- og kunnskapsoppbygging, på samme måte som for annet fiske.

NFD foreslår at fisket mellom grunnlinjen og 1000 m dybdekoten fremmes som et midlertidig tiltak, eksempelvis for en periode på 5 år, for utvikling av et kommersielt raudåtefiske utenfor 1000 m dybdekoten. Hovedargumentene for dette er den generelle problemstillingen rundt bifangst, og grense- og kontrollproblematikk knyttet til en liten kvote i ett område og en betydelig større kvote utenfor grenselinjen til dette området.

Både bifangst og kontrollmuligheter mht. fangstområder og grenselinjer er problemstillinger man kan se for seg å løse teknologisk og ved andre forvaltningstiltak. SINTEF mener at det kan ha en verdi å videreføre et begrenset kystnært fiske etter raudåte i et lenger perspektiv enn 5 år, dersom omfanget av bifangst mv. er innenfor akseptable rammer.

1.3 Innsatsregulering

1.3.1 Redskap

Forvaltningsplanen baserer seg på at høstingen i første omgang vil foregå med finmasket flytetrawl. Den foreslår en største tillatte maskevidde på 2000 μm (stolpelengde 1000 μm x 2) laget i kvadratiske masker. Argumentet for å innføre en største tillatte maskevidde er at dette vil begrense tauehastigheten og dermed muligheten for innblanding av svømmedyktig bifangst i fangstene.

Slik dette fisket har foregått så langt, med maskestørrelser stort sett mindre enn 2000 μm og laget i kvadratmasker, behøver ikke et slikt tiltak å innebære noen praktisk begrensning på kort sikt.

SINTEF mener likevel at det foreslåtte tiltaket med en største tillatte maskevidde er upresist og unødvendig, at det mangler en god faglig begrunnelse, og at det kan vanskeliggjøre utvikling av ny og bedre fangstteknologi.

Argumentasjonen bak tiltaket baserer seg på at man ønsker å begrense tauehastigheten ved å unngå at trålen blir for "lett", dvs. at man begrenser den hydrodynamiske effektiviteten og dermed energieffektiviteten til redskapet. Det er imidlertid ikke begrunnet hvilken tauehastighet som er akseptabel, eller hvorfor en maskevidde på 2000 μm er en riktig grense for å oppnå dette. Det er ingen direkte sammenheng mellom maskevidde og tauehastighet. Tauhastigheten avgjøres av fartøyets tauekapasitet og trålen totalmotstand, og maskevidden er bare én av en rekke faktorer som påvirker motstanden. Tiltaket fremstår derfor som tilfeldig, og i motstrid til generelle krav og forventninger rundt lønnsomhet, energieffektivitet og miljøutslipp.

Forvaltningsplanen legger selv vekt på behovet for å utvikle mer effektive redskaper, for å kunne utvikle høsting av raudåte til et viktig fiskeri. SINTEF anbefaler derfor at man tar kravet om kvadratmasker og største tillatte maskevidde ut av Forvaltningsplanen. SINTEF legger til grunn at omfanget av svømmedyktig og annen bifangst kontrolleres og rapporteres iht. protokoll som foreslått i pkt. 1.5 i Høringsbrevet. Relevante tiltak for å unngå eventuell bifangst kan så innføres basert på denne informasjonen. Dersom begrensning av tauehastighet synes nødvendig for å begrense svømmedyktig bifangst, kan man søke å nærmere fastsette grenser for tauehastighet, og etablere relevante metoder for å sikre at disse overholdes.

1.3.2 / 1.3.3 / 1.3.4 Tillatelser til å drive tråling etter raudåte

Forvaltningsplanen foreslår at det kan tildeles fangsttillatelser i form av tråltillatelser, og at det stilles krav om at fartøyene må kunne rigges til flytetrawl. Det foreslås i størrelsesorden 10 tråltillatelser i det kystnære fisket mellom grunnlinjen og 1000 m dybdekoten, som også vil kunne høste utenfor 1000 m dybdekoten. Utenfor 1000 m dybdekoten er det ikke foreslått begrensning i antall fartøy. Det foreslås at alle fartøy som har tråltillatelse vil kunne delta, og at merkeregistrerte fartøy som ikke har tråltillatelse vil kunne søke om tillatelse til å tråle raudåte. Det foreslås at passive tillatelser inndras etter 3 år.

NFD foreslår som et subsidiært alternativ at de 10 tillatelsene innenfor 1000 m dybdekoten bare kan tildeles kystfiskefartøy, som i mindre grad har mulighet til å delta i fisket utenfor 1000 m dybdekoten. SINTEF har ingen kommentarer til utgangspunktet for tildeling av tråltillatelser. Det fremstår imidlertid uklart om det er hensiktsmessig at tråltillatelsene innenfor 1000 m bare skal tildeles kystfiskefartøy, dersom det samtidig foreslås at dette er en midlertidig ordning med varighet 5 år som skal danne

grunnlag for utvikling av et fiske til havs. Dersom tråltillatelse tildes kystfiskefartøy i kraft av å være kystfiskefartøy, vil de kunne ha en forventning om at dette er mer langvarige tillatelse, og uten krav om utvikling av teknologi for fiske lenger til havs. Tilsvarende kan det være relevant å stille egne krav til fartøy som får tråltillatelse innenfor 1000 m dybdekoten, om utvikling av teknologi som rettet mot fisket utenfor 1000 m dybdekoten, dersom dette er en forutsetning for disse tillatelsene.

SINTEF mener som tidligere nevnt at det kan ha en verdi å videreføre et begrenset kystnært fiske etter raudåte i et lenger perspektiv enn 5 år, dersom omfanget av bifangst mv. er innenfor akseptable rammer, og at både kystfiskefartøy og andre fartøy kan ha en slik rolle. Man kan se for seg at det tildes et begrenset antall av begge typer tråltillatelse innenfor 1000 m dybdekoten, dvs. langsiktige for kystfiskefartøy, og noen mer kortsiktige for utvikling av teknologi for høsting til havs.

1.4 Merkerregistrering, driftsgrunnlag, deltakerlov

Forslaget til Forvaltningsplan baserer seg i utgangspunktet på at tråling etter raudåte skal være en tilleggsaktivitet til annet fiske, og at fartøyet må ha dokumentert driftsgrunnlag fra annet fiske og må stå i merkerregisteret. Det åpnes for å gjøre unntak fra disse bestemmelsene dersom det er liten interesse for å delta. NFD foreslår i sitt brev at det allerede i utgangspunktet skal åpnes opp for mulig deltakelse til tross for kravene i deltakerloven og eksisterende driftsgrunnlag. Fiskeridirektoratet foreslår derfor i høringsbrevet at en mulighet kan være å åpne for enkeltvedtak som gjør unntak fra deltakerlovens aktivitetskrav, og/eller at raudåtetillatelse alene anses som tilstrekkelig driftsgrunnlag.

SINTEF er enig i det opprinnelige forslaget til Forvaltningsplan om at utgangspunktet bør være at raudåte skal være en tilleggsaktivitet til annet fiske og et eksisterende driftsgrunnlag. Når det gjelder muligheten til å tildele raudåtetillatelse alene uten annet driftsgrunnlag, og til å gjøre enkeltvedtak om unntak fra deltakerlovens aktivitetskrav, kan dette på kort sikt bidra til å utvikle fisket. På lengre sikt kan det imidlertid medføre nye problemstillinger og utfordre legitimiteten til lovverket, særlig dersom fartøy i den eksisterende fiskeflåten også deltar i fisket og det oppstår koblinger mellom fangst av raudåte og andre arter. Slike koblinger kan eksempelvis påvirke kapasitetstilpasningen i ulike fiskeri. Dette kan skape uforutsigbarhet og påvirke nærings- og teknologiutviklingen, og det kan øve press på ulike strukturpolitiske tiltak for ulike fartøy- og redskapsgrupper. Dersom særskilte tillatelse og unntak skal gis, kan det være hensiktsmessig å basere dem på spesifikke vilkår som i størst mulig grad tar hensyn til slike problemstillinger. Dette kan f.eks. innebære at særskilte raudåtetillatelse ikke kan utgjøre grunnlag for fri tildeling av andre tillatelse, og at eventuelle unntak fra deltakerloven er midlertidige.

1.5 / 1.6 Overvåking og kontroll, forvaltning av raudåte videre

SINTEF har ingen særskilte kommentarer til forslagene rundt overvåking og kontroll eller den videre forvaltningen av raudåte.

Med vennlig hilsen
for SINTEF Ocean AS

Hanne Digre
Forskningsjef